

Tvaroženský
ZPRAVODAJ

ROČNÍK 50

ČÍSLO 4

ČERVENEC–SRPEN 2022

*Krojovaná slavnost s DH Holóbkova mozeka,
124. výročí narození kapelníka Julia Antoše, 14. května 2022*

*Soutěž hasičských družstev O putovní pohár zastupitelstva obce Tvarožná
(XXVIII. ročník), 5. června 2022*

Slovo starosty 3

Aktuality z obce 5

Informace o konaných akcích... 5

Pozvánka na plánované akce a události 6

Poděkování 6

Informace občanům 6

Provozní doba sběrného střediska KO 6

Informace ZO a OÚ 7

Usnesení č. 23 z veřejného zasedání ZO 7

Z činnosti spolků a sdružení 9

5. ročník závodů RC modelů na Kosmáku 9

TJ Sokol Tvarožná 10

Ohlédnutí za sportovním rokem 12

2021–2022 12

Okénko do života ZŠ a MŠ 13

Základní škola Tvarožná 13

Mateřská škola Tvarožná 16

Z historie obce 21

Z obecní kroniky – rok 1927 21

Pozdrav našeho bývalého občana 22

100. výročí elektrifikace obce 22

Nová publikace 24

Informace z regionu 27

Nová agentura domácí zdravotní péče 27

„SESTRY s.r.o.“ a poradna pro pečující 27

Začíná stavba cyklostezek na Pozořicku 28

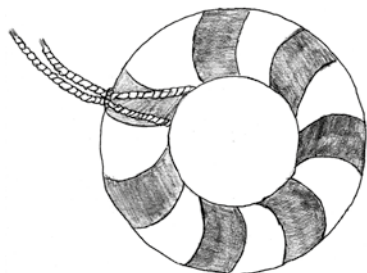
Cementárna Mokrá chystá modernizaci 29

provozu 29

Ze života obce obrazem 31

Naši jubilanti 34

Tiráž 34

Fotografie na titulní stránce: Otakárek ovocný (foto M. Kovář), SANTON Příroda a historie, 2008

Vážení spoluobčané, 3

není to tak dávno, co začaly prázdniny, a nebude to dlouho trvat a skončí čtyřleté období současného zastupitelstva. A protože příští číslo zpravodaje vyjde až těsně před komunálními volbami, dovolím si krátce zrekapitulovat uplynulé volební období již nyní.

Stejně jako všechny ostatní oblasti, byl ve zmíněném období i život obce výrazně omezen a poznamenán koronavirovou epidemií. Nejednalo se jen o utlumení kulturních a společenských akcí, ale virus „zasáhl“ i do přípravy a realizace mnoha investičních projektů. Krajské dotační prostředky byly z pochopitelných důvodů využity z velké části na boj s epidemií a s následky tornáda na jižní Moravě.

Své pevné místo v kulturním kalendáři obce má obecní ples, koncert k svátku matek, krojovaná slavnost k výročí Julia Antoše, obecní hody, předpouťové akce (diskotéka, country večer, letní kino), divadelní víkend, vzpomínkové akce k výročí bitvy u Slavkova, adventní koncert a zpívání u vánočního stromu s rozdáváním betlémského světla. Podporujeme také akce pořádané spolkovými organizacemi – hasičské soutěže, olympiádu TJ Sokol, skautskou šprýmiádu, orelské závody RC modelů. Spolupracujeme s místními vinaři při pořádání koštu vín a tvaroženské burčákové, se základní školou a mateřskou školou i s tvaroženskou farností. Právě zmíněná epidemie a nařízená hygienická opatření nám v letech 2020, 2021 a na začátku roku 2022 neumožnila mnohé z uvedených akcí uskutečnit.

Ze stavebních projektů bych zmínil zřízení pobočky Pošta Partner a ordinace praktické lékařky v přízemí obecního

úřadu včetně nového vybavení interiéru. V průchodu ke škole bylo nainstalováno nové úsporné veřejné osvětlení, po obou stranách Nové ulice byly kompletně opraveny chodníky a do nich uloženy optické kabely, na návsi bylo provedeno odstranění sedimentů z koryta potoka a u polní cesty k lesu vybudován nový vodojem. Realizovali jsme prodloužení ulice Velatická v celkové délce 160 m, kde kromě nové silniční komunikace byla položena i dešťová a splašková kanalizace, vodovodní řad a přibylo šest sloupů veřejného osvětlení. Nová kanalizace a vodovod byly vybudovány rovněž v ulici Vinohrady, kde chybí k celkovému dokončení ulice ještě silnice, jejíž stavba bude započata na začátku srpna. Zahájena byla i výstavba cyklostezky v trase Podolí – Tvarožná s termínem dokončení na jaře příštího roku. Došlo ke zpevnění části účelové komunikace ke mlýnu, obratiště za Novou ulicí a chodníků v areálu Kosmák. Byl opraven a přemístěn kříž u kostela a rozšířen hřbitov o dalších patnáct hrobových míst.

Stavební povolení zahrnující nové chodníky, mostky, odpočinkové plochy i výsadbu zeleně bylo vydáno na úpravu návsi, a další stavební povolení bylo vydáno na hrazení strže nad Hlinkami. K realizaci těchto staveb prozatím nedošlo, jelikož se nám nepodařilo získat pro tyto akce dotační podporu.

Pro další rozvoj obce je určující územní plán schválený na podzim 2019. Ve fázi zpracování je nyní územní studie, která řeší území obce ve větších podrobnostech. K těmto dokumentům můžeme zařadit i schválený Program rozvoje obce na období do r. 2027.

Pro areál Kosmák a všechny jeho objekty a plochy byla zpracována komplexní architektonická studie. Na ni navázal stavebně technický průzkum domu č. p. 24

(bývalá správní budova velkostatku). Výsledek tohoto průzkumu vedl k rozhodnutí zastupitelstva zahájit přípravu pro demolici tohoto objektu.

V posledním desetiletí výrazně pocítujeme změny klimatu. A nejen my, ale i životní prostředí kolem nás. Suché roky 2015–2018 se výrazně podepsaly na vitalitě stromů a jejich náchylnosti k chorobám a škůdcům. To dokumentují spadlé stromy i odborné dendrologické posudky, které jsme si v uplynulém období nechali zpracovat, a které byly podkladem pro realizaci navržených opatření. U několika stromů byl proveden zdravotní, či bezpečnostní řez, některé byly skáceny. Například bývalý vánoční strom – lípa před obchodem, lípa Za Humny u průchodu na náves, několik stromů v prostoru návsi, v okolí kostela, na hřbitově a v areálu Kosmák. Nové stromy jsme vysadili podél cesty k Černému kříži, další pak byly vysazeny u polní cesty nad novým vodojemem a na začátku obce, ve stráni nad silnicí při příjezdu od Rohlenky.

Podařilo se nám uskutečnit vzájemnou směnu částí pozemků v Gastlu. Pro dokončení směny pozemků pod rybníkem s jednotlivými členy Lesního družstva Sivice nám chybí převést poslední podíl. Získali jsme od státu pozemky pod fotbalovým hřištěm a koupili jsme pozemky pro vytvoření spojovací komunikace ulic Velatická a Vinohrady.

Zavedli jsme nový systém sběru odpadů včetně elektronické evidence s pořízením popelnic na plast a papír pro občany. Přibyl další kontejner na textil, nové odpadkové koše a lavičky.

Technická skupina obce byla dovybavena malotraktorem s čelním nakladačem a novým sklápěcím přívěsem. Hasiči získali nový dopravní automobil Ford Transit, Tělovýchovnou jednotu Sokol jsme

podpořili účelovou dotací na kompletní rekonstrukci kotelny v kulturním domě.

V obci byl nainstalován nový bezdrátový rozhlas, do sálu Sokolovny a kulturního domu byl zaveden internet s možností wifi připojení pro návštěvníky. Diorama bitvy v prostorách obecního úřadu získalo po třiceti letech novou nosnou konstrukci z nerezové oceli a nové bezpečnostní zasklení.

Byly nainstalovány herní prvky pro děti v ulici Hlinky a pro zvýšení bezpečnosti bylo osazeno 12 nových dopravních značek. U obchodu však dopravní inspektorát povolil pouze žlutou klikatou čáru na vozovce a jakékoliv jiné řešení omezující stání v křižovatce zamítl.

Ne všechno se podařilo, ne všechno dopadlo podle očekávání. Zmínil bych zde například výměnu veřejného osvětle-

ní, kde došlo ke zrušení výběrového řízení na dodavatele a k následnému odmítnutí poskytnuté dotace a zrušení akce. Také mě mrzí, že se nepodařilo získat v insolvenčním řízení budovu bývalé prodejny U Rafajů, která byla nabídnuta k prodeji formou aukce. Ale, jak se říká, i negativní zkušenost je zkušenost.

Uvedený výčet si neklade za cíl postihnout vše, spíše připomenout a poděkovat všem zastupitelům i aktivně se podílejícím občanům. I těm, kteří se některých akcí „pouze“ účastnili, neboť i to je velice důležité. Poděkování za vzájemnou dobrou a fungující spolupráci patří také vedení ZŠ a MŠ, místním spolkům a tvaroženské farnosti.

Milí spoluobčané, přeji vám příjemné prázdninové měsíce, klidné dovolené, bezpečné cesty a šťastné návraty.

*Ing. Petr Buchta
starosta obce*

Aktuality z obce

Informace o konaných akcích a událostech

- 14. května se konala krojovaná slavnost s dechovou hudbou Holóbkova mozeka, u příležitosti 124. výročí narození kapelníka Julia Antoše; odpoledne jsme na Krhoňě u rodného domu Julia Antoše uctili jeho památku, poté následoval průvod obcí; večerní zábavy s výbornou kapelou se bohužel zúčastnilo velmi málo návštěvníků.
- 20. května se zástupci obce zúčastnili pohřbu Ing. Jiřího Havla, dlouholetého zastupitele a místostarosty obce.
- 28. května pořádali vinaři Tvaroženské koštování u cimbálu, nabídli k ochutnání více jak 200 vzorků výtečných moravských vín, k poslechu i tanci hrála Strážnická cimbalová muzika Michala Miltáka.
- 5. června se konala soutěž hasičských družstev O putovní pohár zastupitelstva obce Tvarožná, ve třech kategoriích soutěžilo 14 družstev; v kategorii DA ženy (dopravní automobil) zvítězilo družstvo žen z Tvarožné, v dalších dvou kategoriích (dopravní automobil a cisterna) obsadila družstva mužů z Tvarožné druhé pozice.
- 18. června se konaly Tvaroženské hody s dechovou hudbou Šardičanka, díky pěknému počasí se vydařil krojovaný průvod obcí i večerní hodová zábava v areálu Kosmák, kterou navštívilo velké množství lidí.

- 26. června pořádala Jednota Orel Tvarožná v areálu Kosmák 5. ročník závodů RC modelů.
- 27. června se konalo veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.
- 9. července se zástupci obce zúčastnili soutěže ve vaření kotlíkového guláše Kvačiansky kotlík 2022, v družební obci Kvačany na Slovensku.

Pozvánka na plánované akce a události

- 1.–2. srpen – Tvaroženská olympiáda TJ Sokol (hřiště pod Kopečkem, KD Kosmák).
4. srpen – Letní kino – film TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITKY 2 (areál Kosmák, od 21.00 hod.).
5. srpen – Diskotéka – Oldřich Hróza – DJ CORONA (areál Kosmák, od 20.00 hod.).
6. srpen – Slavnostní odhalení pamětní desky na rodném domě generálmajora MUDr. JOSEFA LIŠKUTÍNA, za přítomnosti zástupců vojenských a lékařských institucí, hostů ze zahraničí a veřejnosti; Tvarožná čp. 92 (náves), od 19.00 hod.
6. srpen – ROCK & BEAT TVAROŽNÁ – SYNKOPY 61, MADMEN, DOMINO, v průběhu večera – křest publikace Františka Kopeckého JOSEF LIŠKUTÍN, LÉKAŘ A VOJÁK (areál Kosmák, od 20.00 hod.).
7. srpen – Letní kino – film ZÁTOPEK (areál Kosmák, od 21.00 hod.).
7. srpen – Tvaroženská pouť.
13. srpen – Soutěž v požárním sportu O pohár starosty SDH Tvarožná (hřiště pod Kopečkem).

Poděkování

Děkujeme tvaroženským stárkům – zejména pak hlavním stárkům Adamu Filipcovi a Daniele Ondráčkové, tvaroženským spolkům, kulturní komisi, obecním pracovníkům, dobrovolníkům a všem, kteří přispěli ke zdárném průběhu letošních Tvaroženských hodů.

Tvaroženští stárci děkují obci Tvarožná, hasičům, TJ Sokol, sponzorům, základní škole a všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na organizaci a přípravě letošních hodů. Děkujeme i všem návštěvníkům, kteří nás přišli podpořit, ať už v průvodu nebo na večerní zábavu. Doufáme, že se nám podařilo udělat dobrou atmosféru a mohli jste si hody užít. Těšíme se na příští rok, kdy se hody uskuteční v sobotu 17. června 2023, s DH Lácaranka.

Informace občanům

Provozní doba sběrného střediska komunálního odpadu

červenec–září 2022

středa	20. 7. 2022	15.00–18.00 hod.
sobota	30. 7. 2022	9.00–11.00 hod.

středa	3. 8. 2022	15.00–18.00 hod.
sobota	13. 8. 2022	9.00–11.00 hod.
středa	17. 8. 2022	15.00–18.00 hod.
sobota	27. 8. 2022	9.00–11.00 hod.
středa	31. 8. 2022	15.00–18.00 hod.
sobota	10. 9. 2022	9.00–11.00 hod.
středa	14. 9. 2022	15.00–18.00 hod.
sobota	24. 9. 2022	9.00–11.00 hod.

Pokud občané ukládají starý nábytek ve sběrném dvoře, **je nutno jej rozmontovat**. Jedná se především o skříně, postele a sedačky.

Nápojový karton – krabice od mléka a džusů – se ukládá do kontejnerů společně s plasty. Bílé i barevné sklo se ukládá jako směsné do společného kontejneru.

Od Nového roku funguje v obci nový systém třídění odpadu prostřednictvím žlutých a modrých nádob (na plasty a papír) pro každou domácnost. Nádoby jsou vyváženy dle stanoveného harmonogramu. K odvozu prosím připravujte vždy jen dostatečně zaplněné nádoby.

Informace ZO a OÚ

Usnesení č. 23 z veřejného zasedání

ZASTUPITELSTVA OBCE TVAROŽNÁ

konaného dne 27. června 2022 v 18 hodin v zasedací místnosti OÚ ve Tvarožné

I. Zastupitelstvo obce Tvarožná po projednání SCHVALUJE:

Usnesení č. 1/23/22 – Program zasedání zastupitelstva obce
Hlasování: pro 12, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 3

Usnesení č. 2/23/22 – Návrhovou komisi:
 Rudolf Kaláb
 František Kopecký
Hlasování: pro 10, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 3

Usnesení č. 3/23/22 – Ověřovatele zápisu:
 Bc. Jan Spáčil
 Ing. Tomáš Kousal
Hlasování: pro 10, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 3

V 18:22 hod. se dostavil zastupitel pan Milan Filipec.

Usnesení č. 4/23/22 – Roční účetní závěrku obce Tvarožná za rok 2021.
 Příloha č. 1 – Výkaz zisku a ztráty
 Příloha č. 2 – Rozvaha
 Příloha č. 3 – Příloha k výkazům
Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 5/23/22 – Závěrečný účet obce Tvarožná za rok 2021 – Přijat bez výhrad.

Příloha č. 4 - Návrh závěrečného účtu za rok 2021

Příloha č. 5 – Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2021

Příloha č. 6 – Zpráva o výsledku řádné inventarizace za rok 2021

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 6/23/22 – Dodatek č. 1 Smlouvy o spolupráci a financování projektu „Stavba integrovaného systému sítě bezpečných cyklostezek na Šlapanicku: etapa „Pozořicko“ uzavřená mezi členskými obcemi DSO a DSO Šlapanicko.

Příloha č. 7 – Dodatek č. 1 Smlouvy o spolupráci a financování projektu „Stavba integrovaného systému sítě bezpečných cyklostezek na Šlapanicku: etapa Pozořicko“

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 7/23/22 – Rozpočtové opatření č. 9 z 27.06.2022.

Příloha č. 8 – Rozpočtové opatření č. 9

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 8/23/22 – Dodatek číslo 5 ke Smlouvě o spolupráci při realizaci Projektu Fondu soudržnosti „Šlapanicko – Čistá Říčka a Rakovec“ uzavřená s SVK Šlapanicko.

Příloha č. 9 – Dodatek číslo 5 ke Smlouvě o spolupráci při realizaci Projektu Fondu soudržnosti „Šlapanicko - Čistá Říčka a Rakovec“

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 9/23/22 – Dohodu o provedení práce uzavřenou s panem Jaromírem Kocourkem.

Příloha č. 10 – Dohoda o provedení práce

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 10/23/22 – Na základě provedeného stavebně technického průzkumu ZO schvaluje demolici budovy č. p. 24 a pověřuje radu obce dalšími kroky v této věci.

Příloha č. 11 – Zpráva o provedení stavebně technického průzkumu objektu bytového domu Tvarožná č. p. 24

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 11/23/22 – Odkup pozemků parc. č. 801/7, 801/8, 801/16 a 801/17 v k. ú. Tvarožná zapsaných na LV č. 635 za celkovou cenu 500 tis. Kč a pověřuje starostu obce jednáním o koupi pozemků s vlastníkem fa VIAGEM a.s.

Příloha č. 12 – Nabídka pozemků

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

Usnesení č. 12/23/22 – Prodej podílových listů ČS – Sporinvest a převod finančních prostředků na bankovní účet obce.

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 2

II. Zastupitelstvo obce po projednání NESCHVALUJE:

III. Zastupitelstvo obce Tvarožná UKLÁDÁ:

Radě obce vstoupit do jednání s vedoucími členy singulárních vlastníků lesa v k.ú. Tvarožná o společném postupu při možném prodeji majetkových podílů jednotlivých vlastníků.

IV. Zastupitelstvo obce Tvarožná ODKLÁDÁ:

V. Zastupitelstvo obce Tvarožná BERE NA VĚDOMÍ:

Zprávu starosty.
Návrh usnesení.

Ve Tvarožné dne 27. 6. 2022

starosta obce: Ing. Petr Buchta, v. r.
místostarosta obce: Pavel Šťastný, v. r.
ověřovatelé: Bc. Jan Spáčil, v. r.
Ing. Tomáš Kousal, v. r.

Z činnosti spolků a sdružení

5. ročník závodů RC modelů na Kosmáku

Horká letní červnová neděle popřála již 5. ročníku závodů RC modelů na Kosmáku ve Tvarožné.

Tentokrát termín vyšel na 26. 6. 2022, kdy současně v Brně probíhaly oslavy 100.

výročí orelského sletu v Brně, který se tentokrát konal za velké orelské účasti a probíhal na ploše nynějšího brněnského výstaviště v Pisárkách. A v Blažovicích slavili 140 let od smrti Šebestiána Kubínka, který byl

apoštolem dobrého tisku, a který se velmi zasloužil o vzdělanost venkovského obyvatelstva.

Závod RC modelů otevřeli čestným závodem pan starosta Petr Buchta, pan místostarosta Pavel Šťastný a pan farář Roman Strossa. Skvělé bylo, že všichni tři závodníci stáli na bedně a sami si můžete tipnout, jak se umístili 😊. Jsme moc rádi za jejich podporu.

Na závodisti jsme s velikou radostí uvítali 25 závodníků od dětí až po dospělé, kteří závodili celkem v 17 rychlostních zkouškách. Velmi příjemně překvapila hojná účast dětí v kategorii superjunior ve věku 4–8 let. Jako vždy se závodilo se zapůjčenými elektromodely aut v měřítku 1:10 a všichni závodili s velkým nasazením. Připravená dráha poskytla závodníkům napínavé

a nečekané situace a s každou další rychlostní zkouškou bylo možné projet dráhu o něco lépe. Bylo možno projet dvě dráhy, jednu s menší a druhou s větší náročností. Kratší a méně náročnou dráhu jely děti v kategorii superjuniorů. Závodníci v kategorii juniorů a dospělých jeli delší a náročnější dráhu. Některé souboje byly

velmi napínavé. Například v kategorii dospělých o pořadí rozhodovaly doslova setiny sekund.

Jsme moc rádi, že tato již tradiční letní orelská akce má již své stálé příznivce a že s námi prožili skvělé nedělní odpoledne. Děkujeme a těšíme se na příští rok!

*Za Orel jednotu Tvarožná
Hana Nečasová, starostka*

TJ Sokol Tvarožná

Vážení čtenáři Tvaroženského zpravodaje, dovolte mi informovat Vás o činnosti Tělovýchovné jednoty Sokol Tvarožná v období let 2017–2022.

Činnost TJ byla řízena výkonným výborem ve složení: Jan Urbánek, Ing. Petr Kozák, Ing. Jiří Brzobohatý, Jarmila Minaříková ml., Ivona Šťastná, Ing. František Fajstl, Ing. Jiří Liška, Pavel Kousal, Ing. Antonín Neužil, David Šír a Mgr. Pavel Daněk. Výbor průběžně řešil aktuální problematiku TJ a zajišťoval její běžnou činnost až do října 2020, kdy začal boj s covidem a z nařízení ministerstva zdravotnictví byla zastavena činnost v uzavřených pro-

storách tělocvičny a později i ve skupinách na venkovních hřištích. V tomto období jsme se domlouvali jen telefonicky a prostřednictvím e-mailů. Bylo alespoň možno provádět udržovací práce za dodržení hygienických nařízení. V září 2021, kdy začala nová sezóna a bylo umožněno sportování v tělocvičně, se však po této nucené přestávce již část členů nevrátila ke své původní činnosti v oddílech a našla jiné využití svého volného času. A tak i když máme nyní 205 členů proti 179 členům v roce 2017, tak se již pro nedostatek hráčů nepřihlásilo mužstvo mužů kopané k pravidelné soutěži v okresním fotbalo-

vém svazu a pokračuje jen v rekreačním sportování v malé kopané.

Jiné oddíly však zaznamenaly zvýšený zájem o sportování na sportovní i rekreační úrovni.

V naší TJ máme oddíly kopané, stolního tenisu, florbalu, sálové kopané, volejbalu, základní tělesné výchovy a oddíl badmintonu.

Oddíl florbalu má nově přihlášené družstvo mužů do oblastní florbalové ligy a družstva žáků připravuje na přípravné turnaje.

Oddíl stolního tenisu má tři družstva přihlášená do okresních soutěží, přípravku žáků a oddíl seniorů.

V základní tělesné výchově máme cvičební hodiny žen, žákyň, mladšího žactva i rodičů s dětmi.

Jednou z největších sportovních akcí, kterou pořádáme, je Tvaroženská olympiáda, které se účastní až 150 soutěžících. Pozvánku na tu letošní, která se uskuteční 1. a 2. srpna, najdete na jiném místě zpravodaje.

V zimních měsících se snažíme uspořádat různé turnaje či soutěže pro veřejnost (turnaj ve stolním tenise, soutěž ve skoku vysokém apod.), v lednu pak tradičně Dětský maškarní ples.

Vedení mládežnických družstev je velmi zodpovědná a časově náročná práce, není lehké sehnat dobré cvičitele a trenéry a proto všem, kteří se této práci ve svém volném čase věnují, patří velký dík a uznání.

V uvedeném období se nám v rámci údržby podařilo realizovat několik malých i velkých úprav tělovýchovných zařízení a tím dosáhnout příjemnějšího prostředí pro sport i kulturu ve Tvarožné. Většina akcí byla zadána dodavatelsky, ale i přesto bylo potřeba hodně pomoci od členské základny při přípravě a úklidu po dokon-

čení díla. V roce 2017 byla například v létě provedena výměna oken a vymalování v kabinách kopané za 31.000 Kč. Na podzim nás však stihla pohroma v podobě vichřice, která utrhla celou plechovou střechu na kabinách, a následný déšť ještě promočil strop a protekl do kabin. Touto cestou chci znovu poděkovat pohotovému zásahu tvaroženských hasičů při zajištění poškozené střechy a stejně tak pohotové finanční podpoře z obce, díky níž nedošlo k ještě větším škodám, a střecha mohla být do zimy opravena.

V roce 2018 jsme zažádali JMK i obec o dotaci na výměnu střešní krytiny na tělocvičně. JMK nám na ni poskytl dotaci 200.000 Kč, obec Tvarožná 350.000 Kč. Díky tomu jsme mohli vyřešit letitý problém s prokapáváním vody z rozpuštěného sněhu stropem do budovy. Při této akci jsme svépomocí odstranili z půdy 18 tun zbytečného materiálu. Všem zúčastněným děkuji za vzornou spolupráci.

V roce 2019 jsme modernizovali šatnu novými lavičkami a věšáky pro nejmenší cvičence za 51.000 Kč a nechali jsme vypracovat projekt na modernizaci kotelny, abychom mohli v roce 2020 zažádat o dotaci.

V roce 2020 jsme zadali zednické firmě osekání provlhlého soklu kolem budovy tělocvičny a využili nuceného přerušení sportovní činnosti ve vnitřních prostorách i k osekání celé stěny za basketbalovým košem, kde opadávala při míčových hrách omítka. Po ukončení zednických prací a vymalování sálu byla svolána velká brigáda všech složek na umytí a napastování parket v sále a na jevišti. Sešlo se nás hodně a tak byla radost v takovém kolektivu pracovat. Všem zúčastněným děkuji.

Největší další plánovanou akcí byla modernizace kotelny, avšak dotace z Jiho-moravského kraje a Národní sportov-

ní agentury byly pozastaveny z důvodu „covidu“. Díky obecnímu zastupitelstvu, které nás ani tentokrát nenechalo na holičkách a odsouhlasilo financování celého projektu z obecního rozpočtu na rok 2020, se modernizace kotelny mohla uskutečnit. V dubnu 2020 byly zahájeny přípravné práce, v říjnu ukončena montáž a v listopadu již probíhaly topné zkoušky. Celková cena 594.000 Kč.

V roce 2021 byly prováděny jen běžné udržovací práce.

Valná hromada konaná 5. 5. 2022 zvolila na svém jednání nový výbor TJ Sokol Tvarožná v tomto složení: předsedkyně TJ – Ivona Šťastná, místopředseda Jan Urbánek, místopředseda Ing. Petr Kozák, Ing. František Fajstl (sálová kopaná), Adam Filipec (badminton), Tomáš Forman (stolní tenis), Ing. Jiřina Kučerová Ph.D. (badminton), Ing. Jiří Liška (sálová kopaná), Ing. Antonín Neužil (stolní tenis), MVDr. Jaroslav Ondráček (volejbal), Lukáš

Rafaj (florbal), Martin Rafaj (florbal), David Šír (florbal).

Děkuji končícímu výboru TJ za jeho činnost a tomu novému přeji mnoho úspěchů.

Dovolu mi na závěr poděkovat všem funkcionářům, funkcionářkám, cvičitelkám, cvičitelům, trenérům, trenérkám a vedoucím všech oddílů za jejich celoroční obětavou práci. A také děkuji Vám, členům, příznivcům a sponzorům, kteří jste přispěli ke zdaru naší práce.

Je věcí nás všech, jestli budou mít naše děti, vnuci i jejich děti kde a jak ve Tvarožné sportovat.

Děkuji také zastupitelstvu obce Tvarožná za podporu při nákladné údržbě budov a sportovišť ve Tvarožné, bez jeho podpory by nebylo možné některé nákladné akce realizovat.

Děkuji Vám za přízeň a přeji nám všem mnoho zdraví a štěstí při práci i sportu.

Jan Urbánek

Ohlédnutí za sportovním rokem 2021–2022

Situace ve sportu byla na podzim roku 2021, jako v celé společnosti, ovlivněna situací s šířením nemoci Covid-19 a nutností dodržovat mimořádná hygienická nařízení. Vyhlášky a vydaná opatření jsme sledovali již s jistou otupělostí, a sotva jsme po mírném prázdninovém rozvolnění, které nám alespoň umožnilo uspořádat Tvaroženskou olympiádu, cvičební rok zahájili, byli jsme opět nuceni sportovní činnost omezit. K některým sportům byla opatření shovívavější, zvláště k těm, kde se dalo předejít kontaktu hráčů, hromadné akce ale byly nekompromisně odsunuty. Stejně pochopitelně dopadly i plánované kulturní akce, nekonal se tedy ani „náš“ dětský maškarní ples. Jarní rozvolnění opatření jsme přijali s povděkem a snaži-

li se naskočít do znovu se rozjíždějícího vlaku. Nepodařilo se to všem oddílům stejně, jak je ve zprávě o činnosti TJ Sokol řečeno, ale neznamená to, že se sportu ve Tvarožné nedaří, či snad, že nás covid zlomil. V tomto cvičebním roce se rozrostl nedávno založený oddíl badmintonu o další členy, ve své činnosti pokračují i další oddíly rekreačních sportů – volejbal, sálová i malá kopaná, na pravidelné cvičební hodiny navázalo předškolní žactvo, žáci, žákyně i ženy, nově tuto skladbu doplnilo i cvičení rodičů s dětmi. Radost nám pochopitelně dělá oddíl stolního tenisu, který má svoje družstva zapsaná v registrované soutěži (mužstvo „A“ v okresním přeboru 1. třídy, mužstvo „B“ v okresním přeboru 2. třídy a mužstvo „C“ v okresním

přeboru 4. třídy), kde nás reprezentuje na velmi dobré úrovni a který má i svůj oddíl přípravy žactva a pravidelné hodiny rekreačního stolního tenisu.

Dalším rozvíjejícím se oddílem, je oddíl florbalu. V tomto sportovním roce, se nejen rozrostl o další členy (na 35), ale současně přihlásil pro příští sezónu družstvo mužů do amatérské florbalové ligy, v níž má pochopitelně ambice uspět co nejlépe. Svou výkonnost si ověří již na prázdninovém mužském turnaji v Rožnově pod Radhoštěm.

A prosím POZOR – oddíly stolního tenisu i florbalu mezi sebou rádi přivítají další zájemce všech věkových kategorií (již od 1. třídy)! Kontakty na trenéry najdete na vývěskách TJ.

Oběma oddílům, tedy jejich vedoucím, trenérům i hráčům přeji hodně štěstí v soutěžích. Věřím, že se jim bude v nastávající sportovní sezóně dařit a především, že nám všem bude dovoleno sportovat.

Jako milou tečku připojuji foto ze sportovní haly v Rousínově – florbalové mužstvo v nových dresech:
*Pavel Navrátil, Patrik Fiala, Lukáš Rafaj, Petr Liška, Šimon Daněk, Tomáš Doležal, Martin Rafaj, David Šír
 Adam Pokorný, Tomáš Paulík, Tomáš Graffe, Tomáš Dvořák
 Jan Colaš, Jaroslav Urban*

*za TJ Sokol Tvarožná
 Ivona Šťastná*

Okénko do života ZŠ a MŠ

Základní škola Tvarožná

Měsíc červen, poslední ve školním roce, je vždy plný různých aktivit a letošní nebyl výjimkou. Postupně jsme se po dvou kovidových letech vrátili do normálu.

Červen jsme zahájili oslavou Dne dětí, vyslechli jsme si zajímavosti o Kostarice při přednášce NEPZ, páťáci se podívali do Prahy, nacvičili jsme Moravskou besu-

du na tradiční Tvaroženské hody, odjeli jsme na školu v přírodě do RS Prudká, v rámci atletické olympiády jsme poměřili svoje síly, ale za-

Na Pernštejně

Diskotéka na Prudké

tím jen v rámci naší školy, ostatní školy přivzeme v září. Výroční školní rok, kdy jsme si připomněli 110 let od výstavby nové školní budovy, jsme zakončili zahradní slavností, rozloučením s páťáký a předáním vysvědčení.

Na školu v přírodě odjelo 70 žáků a 8 pedagogů. Odjezdem z Tvarožné jsme se přenesli do středověku a téma „Vzhůru na hradby!“ napovídá, že jsme se věnovali všemu, co se týká hradů, řemesel, hudby, tance, souborů a života rytířů, ale i alchymistů a obyčejných vesničanů. V týmech napříč ročníky jsme v soutěžích získávali cihličky, ze kterých jsme stavěli vysoké hradní věže. Každý tým měl svůj šlechtický název, erb a motto. Vedli jsme si rodové kroniky a hodně pobývali venku, protože počasí se opravdu vydařilo. Týden na Prudké jsme si užili a v pořádku se vrátili v pátek 24. června opět domů. Po cestě jsme se ještě koukli na Pernštejn, abychom náš pobyt tematicky zakončili.

Velmi zdařilou akcí posledního červnového týdne byla tradiční Zahradní slavnost. Ve spolupráci se ZUŠ jsme připravili program, kde žáci předvedli, co umí. Za přítomnosti pana starosty se odcházející páťáci zapsali do pamětní knihy obce a všichni jsme se s nimi rozloučili a paní učitelka třídní jim připravila pěkný dárek. Na závěr nám k tanci a poslechu

zahráli pan Štastný, Duda a Lichka. Moc děkuji všem, kteří se na přípravě i realizaci pohodového večera podíleli. Velký dík patří i panu Spáčilovi, Šmerdovi a Kousalovi, kteří se postarali o občerstvení.

K hodnocení prospěchu za druhé pololetí, všichni žáci postupují do dalšího ročníku a z chování mají všichni jedničku. 13 žáků 5. třídy odchází na druhý stupeň do dalších základních škol, jedna žákyně na gymnázium. 50 žáků si odneslo vysvědčení se samými výbornými, dva byli hodnoceni slovně a 4 nebyli hodnoceni, protože studují v zahraničí. Absence se ve druhém pololetí velmi snížila o celých 1 000 hodin.

Naši školu ale neopouští jen pátáci. Na konci června končí pracovní poměr i paní asistentce

Simoně Škarvadové a Mgr. Zuzaně Ryšánkové, které obě vypomáhaly i jako vychovatelky ve školní družině. Oběma děkuji za skvělou práci s žáky naší školy a přeji jim za nás všechny hodně úspěchů v osobním i pracovním životě.

Během prázdnin nás ve škole čeká pravidelný úklid, obvyk-

Souboj rytířů na Prudké

Vítězové atletické olympiády

lá údržba interiérů, ale také výměna dosluhujících plynových kotlů. V měsíci červenci bude před školu přistaven kontejner na starý papír. Děkuji, že sbíráte s námi! 😊

Všem žákům, rodičům i celému týmu zaměstnanců školy děkuji za perfektní práci a spolupráci v průběhu celého škol-

ního roku. Teď nás čeká zasloužená dovolená a žáky prázdniny.

Všem nám přeji pohodové slunečné léto!

*Mgr. Věra Floriánová
ředitelka ZŠ Tvarožná*

Mateřská škola Tvarožná

Úvodem mého příspěvku bych se krátce zmínila o závěru školního roku 2021–2022. 21. června probíhalo na školní zahradě pasování dvanácti předškoláků na školáky v plné parádě. Tentokrát naše předškoláky na prvňáčky pasoval pan starosta. Touto cestou bych chtěla poděkovat maminkám předškoláků, které na již zmíněné akci zajistily hojné pohoštění pro všechny zúčastněné. Rovněž děkuji zřizovateli, všem příznivcům mateřské školy, sponzorům, ale i sběratelům starého papíru, hliníku, víček od PET lahví za podporu, kterou nám ve školním roce 2021–2022 věnovali. Budeme se těšit i v příštích letech na velmi dobrou spolupráci a hezké vztahy, jež zde doposud panovaly. Nyní již pravidelně budeme mít přistaven kontejner na papír před mateřskou školou, a to každý sudý měsíc.

Nyní se zmíním o úspěchu naší mateřské školy. Hanka Komárková získala 1. místo v kategorii mateřských škol ve výtvarné soutěži na téma „Povolání, které obdivuji“ a Irenej Novotný získal 3. místo ve výtvarné soutěži v kategorii mateřských škol na téma „Putování s Cyrilem a Metodějem“. Gratulujeme oběma vítězům

a jsme rádi za úspěšnou reprezentaci naší mateřské školy.

Nyní bych se krátce zmínila o organizačních záležitostech, týkajících se příštího školního roku. Školní rok zahájíme 1. 9. 2022 v 6.45 hod.

Úplata za předškolní vzdělávání bude od září 500 Kč měsíčně. Děti v posledním ročníku vzdělávání jsou od úplaty osvobozeny. Úplata za předškolní vzdělávání se hradí pouze na účet mateřské školy.

Stravné se hradí pouze na účet se splatností do 20. v měsíci na měsíc následující.

Stravníci ZŠ 7–10 let: 550 Kč

11–14 let: 650 Kč

Stravníci MŠ celodenní stravování: 1.000 Kč.

1. června – Den dětí na školní zahradě

2. června – výlet do Kovo Zoo a Modré

Strávníci MŠ celodenní stravování s odkladem povinné školní docházky: 1.100 Kč.

Strávníci MŠ polodenní stravování: 800 Kč.

Strávníci MŠ polodenní stravování s odkladem povinné školní docházky: 900 Kč.

Do věkových skupin jsou strávníci zařazováni na dobu školního roku, ve kterém uvedeného věku dosahují. (od 1. 9. do 31. 8.).

Číslo účtu MŠ Tvarožná je 168323241/0300. Variabilní symbol zadejte rodné číslo dítěte. První platba na září 2022 musí být uhrazena do 20. srpna 2022 a poslední platba bude v květnu 2023 na červen. Prosíme o pozastavení plateb na prázdniny. Děkujeme.

V červenci se provádí vyúčtování strávníků, přeplatky do 200 Kč se automaticky převádí na další školní rok, nad

200 Kč se posílají zpět na účet, pokud se vedoucí ŠJ nedomluví s rodiči jinak.

Od září 2022 bude fungovat pouze elektronické odhlašování a přihlašování obědů a svačinek. Dětem, které nově nastoupí do MŠ od 1. 9. 2022, vydá paní Bajerová, vedoucí ŠJ, uživatelské jméno a heslo v termínu od 22. do 31. 8. 2022 v prázdninové provozní době MŠ (7.00–16.00 hod.).

Od 22. 8. do 31. 8. od 8.00 hod. do 16.00 hod. bude paní školnice Anežka Končítíková v prostorách mateřské školy přebírat příkrývku a polštář od rodičů dětí, které se budou od září v mateřské škole vzdělávat celodenně.

Všem čtenářům zpravodaje přeji krásné prožití letních prázdnin.

*Za kolektiv mateřské školy
Mgr. Yvona Hrbáčková*

Tvaroženské hody – 18. 6. 2022. Letos se zúčastnilo celkem 14 párů stárků a 3 sklepníci. Hlavním Křížová a Adam Lindovský, Michaela Plevová a Ondřej Vlček, Barbora Daňková a Bohdan Kozál Svobodová a Jan Štor, Daniela Ondráčková a Adam Filipec, Tereza Daňková a Tomáš Forman, Mířka Zuzana Hejduková a Jiří Buchta, Alice Kozáková a Marek Andrysík. Sklepníci zleva: Michal Hejdu

n párem byli Daniela Ondráčková a Adam Filipec. Stárky a stárci na fotografii výše zleva: Terezie K, Sára Filipcová a Michal Pejřil, Anna Daňková a Patrik Soukal, Petra Pejřilová a Vít Štor, Denisa Michaela Vetyšková a Viktor Šálek, Marie Fialová a Richard Fajstl, Tereza Urbánková a Šimon Krška, ank, Ondřej Buchta (chybí Kryštof Adámek).

26. tvaroženská olympiáda

pro děti a mládež do 18 let

pondělí 1. srpna 2022

Tvarožná - hřiště pod kopečkem - sraz účastníků v 8.30 – zahájení v 9.00 hodin
Disciplíny: **běh – hod – skok daleký**

S sebou vhodnou sportovní obuv a oblečení, láhev na pití, kšiltovku, příp. pláštěnku.

úterý 2. srpna 2022

Tvarožná č. p. 206 – tělocvična na Kosmáku – sraz v 8.45 – zahájení v 9.00 hodin
disciplíny: **šplh po tyči** (soutěžící od 6 let) – **skok vysoký**

S sebou vhodnou obuv do tělocvičny.

Děti soutěží v kategoriích I–V (dle věku), dívky a hoši zvlášť.
Není nutná účast ve všech disciplínách, vyhodnocuje se každá samostatně.

Občerstvení po oba dny zajištěno.

Na všechny sportovní nadšence se těší
organizační tým Tvaroženské olympiády.

Pořádá: **Tělovýchovná jednota Sokol Tvarožná, z.s.**

Z obecní kroniky – rok 1927

Stavba sokolovny

Dle J. Krejčího

Rok 1927 zůstane důležitým mezníkem v dějinách těl. jednoty „Sokol“ ve Tvarožné. Toho roku vybudována byla nová sokolovna. Stalo se tak ze staré budovy v r. 1926 zakoupené.

Provedení stavby usneseno bylo na valné hromadě 12. března 1927. Důvod: Stará budova nevyhovovala a účelná sokolovna stala se pro život jednoty nepostradatelnou. Pro všechno členstvo odhlasována byla pracovní povinnost o 100 hodinách, případně 2 Kč za každou neodpracovanou hodinu. Zároveň dokončena úprava letního cvičiště. Potřebný obnos získán úpisy členstva a příznivců, dary a půjčkou.

Na valné hromadě druhé sokolské župy v Brně dne 18. února 1927 odhlasován byl položupní zájezd k otevření nové sokolovny ve Tvarožné. V důsledku toho byla stavba odhlasována a měla býti do župního zájezdu (4. září) dokončena. Plány vypracoval stavitel Vatlach z Jezer, opravil je a stavbu provedl zednický mistr Jos. Kousal ze Šlapanic.

Rozpočet stavební zněl na 77.000 Kč, župním předsednictvem bylo však doporučeno povýšiti tento na Kč 92.000,-.

Po skončení přípravných prací: chystání materiálu, bourání staré budovy, kopání základů a po ukončení úpravy cvičiště bylo se stavbou dne 30. června započato.

Koncem srpna – za necelých 8 týdnů – byla stavba zhruba dokončena, takže mohla býti 4. září při župním zájezdu otevřena a předána k používání zároveň i s upraveným letním cvičištěm. Dokon-

čení stavby, vnější omítky, vnitřní malby, nátěry atd. provede se v roce 1928.

Celkový náklad na stavbu sokolovny činí okrouhle 105.000 Kč. V sokolovně umístěna je též budka pro kinooperátora, a sice v rohu na galerii.

Na stavbu sokolovny bylo třeba: 83 koňských fůr cihel, 15 autofůr, což činilo 46 350 cihel, starých cihel bylo 10 000, 60 fůr písku, 32 fůr šterku, 33 fůr hlíny, 7 fůr jemného písku, 3 fůry škvárů, 78,5 q vápna, 25 q cementu, 15 fůr dřeva, 6 000 křidlic z Líšně a 155 korýtek, 1 auto parket.

Tesařskou práci vykonal Ant. Kousal z Blažovic, stolařskou Jos. Olejníček z Tvarožny, klempířskou Jan Olejníček z Pozořic, zámečnické členstvo, elektrotechnické Fr. Nohel z Brna-Černovic, parkety od fy Haas a Žáček z Brna, malířské Jos. Nejtek z Velatic, pokrývačské Fiala Augustýn ze (Pamětní kniha obce Tvarožny, str. 164–165.)

Další informace o TJ Sokol najdete v knize 700 let Tvarožné u Brna (Jan Urbánek, TJ Sokol Tvarožná, str. 123–125).

V příštím čísle Tvaroženského zpravodaje – 90. výročí úmrtí P. Miloslava Simonidese.

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožné*

Pozdrav našeho bývalého občana

Je pro mě potěšením vyřídit občanům Tvarožné srdečný pozdrav od Rudolfa Stosse, který nyní žije ve Slavkově u Brna.

Ti starší si určitě pamatují jejich rodinu, která bydlela v domku č. 80 na Krhoně.

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožné*

100. výročí elektrifikace obce

V letech 1989–90 jsem na stránkách Tvaroženského zpravodaje psal na pokračování o elektrifikaci Tvarožné. Nyní připomínám elektrifikaci jen stručně.

O zavedení elektrického proudu měla obec zájem už před I. světovou válkou. Válka tuto investici o řadu let posunula.

Stavbu prováděla elektrotechnická stavební společnost „Ing. Holík a Podroužek“ ze Šlapanic. Obce měly připravené peníze na zaplacení nákladů, modřínové sloupy dodaly vlastním nákladem. Součástí rozpočtu byly i ceny za stavbu budovy transformátorů.

Lidé byli nedočkaví, kdy už bude elektrický proud zaveden. Pokladník Spořitelního a záloženského spolku Jan Kaláb se dopisem ze 17. srpna 1920 dotazoval, kdy bude proud zaveden kvůli obstarání petroleje, „...abychom pro každý případ byli svítivem kryti“.

V souvislosti s touto akcí bylo založeno „Elektrizační družstvo“. Jeho jednatel Augustin Jahoda psal v únoru 1921 řediteli Rosických elektráren: „...tak se nedivte, že jsme nervózní. Již dvě léta na ni (pozn. elektrizaci) čekáme. Jakým způsobem začnete zavádět k nám elektriku a odkud? Můžeme určitě počítat, že budeme letos elektrikou mlátit? Máme si koupit garnitury mlátící s elektromotory nebo si máme obstarat benzíny a petrolejky? Jest zde čas k nákupu. Občané neví co mají dělat? ...“ O žních v roce 1921 se „elektrikou“ nemlátilo.

V červnu 1921 přivezly povozy do domu (č. 58) řezníka a hostinského Inocence Šíra 18 kol měděného drátu. Do obce přišli dělníci. Pracovali i v sousedních obcích. Ve Tvarožné byli ubytováni.

Práce úspěšně pokračovaly. V listopadu byla provedena „pochůzková“ kontrola. Komisi tvořili zástupci obce, zástupce Rosické elektrárny a Okresní správy ve Slavkově.

Tzv. sekundární síť ve Tvarožné byla dána do provozu 27. listopadu 1921. Současně bylo předáno veřejné osvětlení v obci. Mělo 12 světel. V tom roce měla Tvarožná 186 domů ve kterých bydlelo 910 obyvatel.

Odbočka vysokého napětí do Velatic byla zprovozněna 1. prosince. Elektrický

proud podle elektroměru byl zaveden do 56 domů, dle paušálu do 27 domů včetně veřejného osvětlení. Čísla domů známe.

Kolaudaci rozvodné sítě a transformační stanice ve Tvarožné provedli 22. srpna 1922 starosta obce Jaroslav Eliáš, jednatel Elektrizačního družstva Augustin Jahoda a zástupce Západosomoravských elektráren Ing. Joža Tvarůžek.

Podle vzpomínek starosty Jindřicha Galleho stála elektrizace 180.000 korun. To bylo historicky největší zadlužení obce.

Připojování dalších domů pokračovalo i dalších letech. V roce 1923 byla připojena škola a domy č. 35, 95, 108, 114 a 139. Učitel Bohuslavu Skácelovi na domě č. 40 (dnešní Obecní úřad) byla provedena přípojka dle paušálu v roce 1924.

K textu přidávám fotografii (www.fotohistorie.cz) transformátoru v Hlinkách, který vidíme před domy č. 285 a č. 181. Transformátor k Hlinkám několik desetiletí neodmyslitelně patřil. Před léty byl zbořen stejně jako například dřevěná kuželna v areálu kulturního domu, farská stodola nebo vozová váha.

František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné

Nová publikace

Významnou osobností našeho válečného a poválečného zdravotnictví je generálmajor prof. MUDr. Josef Liškutín. Narodil se 13. srpna 1910 ve Tvarožně u Brna v početné rolnické rodině. Rodiče nechali nadaného syna vystudovat gymnázium a v letech 1929–1934 Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně.

Po návratu z vojenské služby nastoupil jako asistent do Patologicko – anatomického ústavu lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně v nemocnici u sv. Anny v Brně.

Protectorátní úřady mu povolily tříměsíční studijní pobyt v Paříži z důvodu rozšíření znalostí při léčení rakoviny. Tam se dal k dispozici československému zahraničnímu odboji a zahraniční armádě.

Ve Francii se seznámil se skupinou mladých českých umělců a intelektuálů. Pokušel se přispět k vyléčení jedné z nich, vážně nemocné skladatelky a dirigentky Vítězslavy Kaprálové. Stýkal se i s jejím strýcem podplukovníkem Bohumilem Kaprálem a pozdějším manželem Jiřím Muchou.

Po porážce Francie a podpisu její kapitulace byl Josef Liškutín zařazen mezi vojáky evakuované do Anglie. Tam se při své práci a mnoha funkcích potkával se špičkami politické a vojenské reprezentace okupovaného státu. Byl hygienikem i přednostou bakteriologické laboratoře československé brigády ve Velké Británii. Pomáhal našim medikům, aby mohli dostudovat na anglických univerzitách. Podílel se na přípravných pracích pro organizaci zdravotní péče v osvobozené vlasti a na přípravě akce UNRRA.

V srpnu 1944 byl odvelen na východní frontu. V ukrajinském Chustu se připojil k čs. armádnímu sboru. S ním absolvoval dlouhou cestu až do osvobozené Prahy.

Jeho vzpomínky jsou zapsány na stránkách obecní Pamětní knihy.

Po válce využil nabídku a pracoval v Praze. Tam se potkal se svou budoucí manželkou Anežkou. Narodily se jim dvě děti, dcera Ivana a syn Vít.

Josef Liškutín přednášel, psal, podílel se na vybudování hygienicko-epidemiologické, zdravotnicko-statistické a laboratorní služby v poválečné armádě. Po habilitaci na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně v lednu 1947 byl jmenován docentem v oboru obecné hygieny a epidemiologie.

V roce 1951 byl plukovník doc. MUDr. Josef Liškutín jmenován náčelníkem nově vzniklé Katedry vojenské hygieny a epidemiologie J. E. Purkyně v Hradci Králové a v roce 1954 byl v Brně jmenován profesorem.

V pátek 6. května 1955 byl povýšen do hodnosti generálmajora. Byl aktivní v mnoha funkcích i náročným pedagogem.

Napsal řadu učebnic, publikací, článků, referátů a knihy „Lékařské zkušenosti z druhé světové války“ a „Vojenská hygiena“.

Na rodnou obec nezapomněl. Podle časových možností zde při náročné práci navštěvoval svoji matku a rodiny sourozenců.

V jeho albech se zachovalo mnoho zajímavých fotografií. Zemřel v pátek 8. února 1957. Po rozloučení v Hradci Králové byly ostatky zesnulého převezeny do rodné obce, kde se konal pohřeb s vojenskými poctami.

Publikace je doplněna mnoha fotografiemi, vzpomínkami spolupracovníků i příbuzných, citacemi z kronik a z tisku, rodokmenem rodiny i popisem příbuzenského vztahu Josefa Liškutína se známým

letcem RAF, brigádním generálem Miroslavem Liškutínem.

Novou publikaci představíme veřejnosti v sobotu 6. srpna ve 21 hodin v areá-

lu kulturního domu rámci předpoutového programu.

*František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné*

Josef Liškutín, lékař a voják

František Kopecký

Tuto publikaci vydala obec Tvarožná
k 65. výročí úmrtí generálmajora prof. MUDr. Josefa Liškutína

Sdružení politické strany SNK Evropští demokraté a nezávislých kandidátů Tvarožné

Co bychom chtěli jako zastupitelé prosazovat?

- realizaci obnovitelných zdrojů na veřejných budovách (fotovoltaika, tepelná čerpadla)
- realizaci nového úsporného veřejného osvětlení
- řešení protipovodňových opatření ve spolupráci se sousedními obcemi, v souvislosti přípravných prací na úpravě vodního koryta v zastavěné části obce
- zefektivnění údržby hřbitova, především pak v udržovacích pracích stavebních objektů
- zlepšení údržby zeleně (zelené ostrůvky u komunikací) a rozšíření výsadby stromů
- zefektivnění úklidu veřejných prostranství (dětská hřiště, autobusové zastávky, jiná exponovaná místa)
- podpora tradičních kulturních, sportovních a společenských akcí v naší obci

Podpora plnění plánu rozvoje obce Tvarožná na období 2022- 2027

- zajištění sociální péče pro obyvatele v seniorském věku
- pasport parkovacích míst

V samosprávě na komunální úrovni omezit vliv politických stran

- jsme pro co nejtransparentnější rozhodování samosprávy
- zveřejňování maximálního množství informací o nakládání s obecním majetkem a veřejnými financemi
- úspornější a průhlednější veřejné zakázky
- průhledné financování, zvýšená kontrola

Kandidáti do zastupitelstva obce 2022-2026:

1. MUDr. Rudolf Lichka	9. Ing. Jiřina Šlezingerová
2. Lenka Dumpíková, DiS.	10. Žofie Ondráčková
3. František Kopecký	11. Mgr. Antonín Klein
4. Mgr.et Mgr. Silvestra Novotná, DiS.	12. Michal Sekanina, DiS.
5. Ludmila Vojtová	13. Ing. František Fajstl
6. Ing. Lukáš Kaláb	14. Jiří Staněk
7. Matěj Macháček	15. Ing. Miroslav Duda, CSc.
8. Petr Kuklínek	

Nová agentura domácí zdravotní péče „SESTRY s.r.o.“ a poradna pro pečující

Od září bude v našem regionu fungovat nově založená agentura místních zdravotních sester zkušených v oblasti domácí péče. Sestry zřizují také poradnu pro otázky a nejasnosti těch, kteří pečují o své blízké.

Od 1. 9. 2022 zahajujeme činnost jako nová agentura domácí péče s názvem Sestry. Domácí péče je ordinovaná v případech, kdy jsou pro pacienta zatěžující pravidelné návštěvy lékaře. Nabízíme tedy poskytování odborných zdravotnických činností sester v domácím prostředí, jako jsou např. pravidelné převazy, injekce, rehabilitační cvičení v omezeném rozsahu, péče o stomie, výměny permanentních močových katetrů, péče o onkologické pacienty a další. Protože je péče předepsaná lékařem, je plně hrazena ze zdravotního pojištění. O poskytnutí domácí péče může rozhodnout ošetřující odborný lékař při propouštění z nemocnice, obvodní lékař dle zhodnocení zdravotního stavu pacienta, nebo jiný odborný lékař.

Jako nadstandardní dobrovolnou službu naší agentury chystáme také poradnu, která je určena všem vám, kteří pečujete. Nejste si jisti, jestli zvládnete péči o své blízké doma a co péče bude obnášet, jak udržovat hygienu, či jak získat a správně

používat potřebné pomůcky? Rádi vám zodpovíme otázky spojené s vaší konkrétní situací a pomůžeme se v ní zorientovat. Kontaktovat nás budete moct telefonicky v pracovní době od 9 do 15 hodin, emailem nebo lze domluvit osobní schůzku v naší kanceláři. Díky vzdělané sociální pracovníci v našem týmu vám také můžeme poradit, jak požádat o příspěvek na péči či jeho navýšení, jaká sociální zařízení jsou v našem okolí, a dopomůžeme při vyřizování žádostí o pobyt v některém z nich.

Jsme kolektiv sester převážně z našeho regionu, které mají bohaté zkušenosti s prací v domácí péči: vedoucí sestra Hana Raur Pololáníková z Velatic a sestry Marie Králová ze Šlapanic, Jarmila Zouharová z Mokré, Andrea Příbylová z Ivančic a Lenka Ulmanová z Velatic. Všechny se již těšíme na činnost, která nám přináší radost, a věříme, že tato služba bude prospěšná jak pro vás, tak pro obvodní lékaře. Těšíme se na milou spolupráci.

Kancelář: Mokrá 350, Mokrá-Horákov, Mediatéka
Telefon: 773 729 910
E-mail: dpsestry@gmail.com

*Za agenturu Sestry:
Hana Raur Pololáníková*

Začíná stavba cyklostezek na Pozořicku

Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko nedávno podepsal smlouvu s firmou SWIETELSKY stavební s.r.o. na stavbu I. etapy cyklostezek na Pozořicku.

V této etapě budou vybudovány celkem 4 úseky cyklostezek: Brno-Líšeň-Podolí (P6), Podolí-Velatice (P10) a dva úseky, které propojí Velatice a Tvarožnou (T13 a V51). Celková délka nových tras činí 3 km.

Po vytyčení sítí a vytyčení trasy cyklostezky začnou zemní práce, pak pokládka podkladových vrstev, pokládka asfaltových vrstev, terénní úpravy a na závěr dokončovací práce. Stavba bude zahájena na přelomu června a července úsekem Líšeň-Podolí, termín dokončení kompletního díla je 30. 4. 2023.

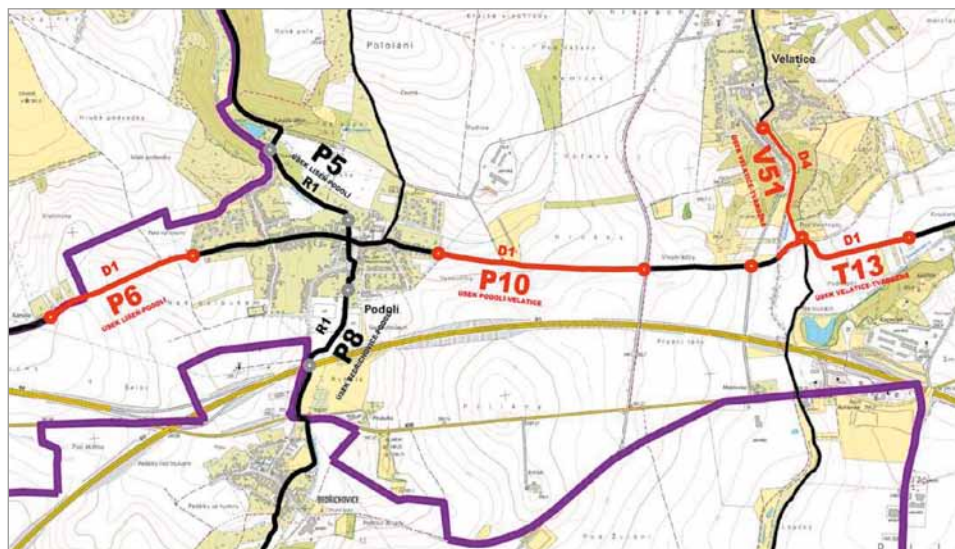
Povrch cyklostezek bude asfaltový s výjimkou jednoho z úseků Velatice-

Tvarožná (V 51), kde bude zhutněný přírodní povrch.

Stavba navazuje na dvě předcházející etapy na Šlapanicku, kde bylo vybudováno 6 úseků bezpečných cyklostezek, které umožnily oddělení motorové a nemotorové dopravy. Jejich uživateli jsou nejen cyklisté, ale také běžci, sportovci na kolečkových bruslích a lyžích, chodci, maminky s kočárky a další.

Investorem je Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko, na jejich realizaci schválilo dotaci Ministerstvo pro místní rozvoj z dotačního programu IROP a podílejí se na ní také členské obce svazku, přes jejichž katastrální území jednotlivé úseky procházejí.

*Rudolf Staněk,
manažer DSO Šlapanicko*

Cementárna Mokrá chystá modernizaci provozu

Už teď je výkladní skříň cirkulární ekonomiky

Jde o jedno z mála míst, kde lze ekologicky likvidovat vysloužilé pneumatiky. Vyrábí se tu nejvíce cementu v Česku. A v současnosti se zde připravuje ekologizace, která umožní snížit měrné emise CO₂ na tunu cementu až o 25 %. Vítejte v závodu Mokrá u Brna!

Laické povědomí o cementu většinou končí ve stavebninách u objemného pytle, který se dává do betonu. Jak a z čeho se tento materiál vyrábí a co dobrého samotná výroba může přinášet, to většinou tuší mimo cementářskou obec málokdo. Je to přitom fascinující příběh s řadou netušených technických detailů a úctyhodnou dvousetletou historií. Dobrou příležitost, jak jej poznat, nyní přináší společnost Českomoravský cement, která připravuje v závodu Mokrá modernizaci provozu.

Výrobní proces je složitý, ale dá se popsat jednoduše. V lomu se vytěží a nadrtí vápenec, po dopravníkových pásech směřuje do mlýnice a následně do tzv. homogenizačních sil, která zajistí stejnорodost materiálu. Další zastávkou jsou pece. V Mokré mají dvě a zachovaly si poněkud národopisné názvy Republika a Morava. Při vypalování vápence a jílu vzniká tzv. slínek, který v cementu plní klíčovou úlohu pojiva. Po zchlazení se uskladní v silech a čeká na finální smíchání a mletí s ostatními přísadami.

Nejcitlivější a technicky nejpozoruhodnější součástí výrobního procesu je zjednodušeně řečeno vydatné „zatopení pod kotlem“ až na teploty nad 1 800 °C. V minulosti se k těmto účelům používala různá paliva – mazut, pak zemní plyn a později uhlí, k němuž se v posledních letech přidávají nejrůznější sekundární a alternativní paliva. „Vtip je v tom, že ať už topíte čímkoliv, na výstupu z pece musí

surovina projít teplotou 1 450 °C, aby se z ní stal slínek,“ vysvětluje Jiří Strapina, vedoucí závodu Mokrá. „V zájmu ekologie a úspory primárního uhlí používáme řadu alternativních paliv, například vysloužilé plasty, papír či textil. Důležité je zachovat nízkou variabilitu materiálů, a tím i optimální výhřevnost a další parametry.“

Co laická veřejnost může vnímat jako poněkud kuriózní, je využívání starých pneumatik jako sekundárního paliva. Představa černého dýmu z požárů skládek je však na hony vzdálena tomu, co se odehrává za zdmi cementárny. „Spalovací teplota je tak vysoká, že z paliva nezůstane vůbec nic, a provoz je tak zcela bezodpadový. Ostatně potvrzuje to i kontinuální měření emisí na výduchu a imisí v okolí cementárny. Plníme všechny zákonné limity a ovzduší zatěžujeme minimálně,“ říká Jiří Strapina a jedním dechem zdůrazňuje nepříliš známý přínos cementářského oboru v oblasti recyklace. „Provoz, jehož hlavním účelem je výroba cementu, dokáže velmi efektivně využít odpady, které se u nás stále dost často nesmyslně skládají či bezúčelně spalují. Jen pro představu: naše cementárna za rok spolky 17 000 tun vysloužilých pneumatik.“

V době, kdy se v rámci klimatické politiky hovoří mimo jiné o tzv. cirkulární ekonomice, jde o vzorový příklad využití druhotných surovin. Nicméně v Mokré rozhodně nejde o nic nového – například zmíněné pneumatiky zde spalují již od roku 1984...

Novinku, která už bude cíleně směřovat ke splnění požadavků Green Dealu, přinese až nadcházející modernizace. Jejím cílem je snížení emisí až o 25 % a vytvoření předpokladu pro budoucí přechod cementárny k uhlíkové neutralitě.

„Naše stávající dvě pecní linky mají kapacitu po 1 900 tunách denně, dohromady tedy 3 800 tun. V rámci modernizace je nahradíme jednou linkou s kapacitou 3 200 tun, která nám bude stačit, protože chceme snižovat podíl slínku v budoucích cementech. Díky tomu budeme spotřebovávat méně tepla i elektřiny a snížíme nejen plynné emise, ale i množství zařízení, a tím i hlukovou zátěž okolí,“ říká Jiří Strapina. V loňském roce cementárna vypustila 794 kg emisí na výrobu tuny slínku. Po modernizaci by to mělo být o 106 kg méně. Na tunu cementu to vychází o 150 kg méně oproti skutečnosti roku 2021.

V roce 2018 oslavil závod Mokrá padesátiny a byla to skvělá příležitost k bilančování. Firma například vyčíslila, že od zapálení první pece vyrobila 53 milionů tun cementu. Z něj se mohlo odhadem

vyrobit téměř 20 milionů kubíků betonu, což odpovídá výstavbě dvou set O2 Aren či pěti tisíc kilometrů dálnic. Protože poptávka po tomto základním materiálu spíše stoupá a s ní poslední dobou i nároky na udržení soběstačnosti a nezávislosti všude tam, kde je to možné, lze předpokládat, že další desítky milionů tun má cementárna ještě před sebou. Z toho důvodu je důležité, aby prošla další modernizací, a mohla tak zásobovat český trh i v souladu s přísnou dekarbonizační evropskou politikou.

Cementárnu Mokrá jste měli možnost poznat při příležitosti 50 let cementárny na dni otevřených dveří v roce 2018 osobně. Tuto příležitost by společnost ráda nabídla i v roce 2023, kdy oslaví již 55 let fungování. Pokud budete mít zájem poznat provoz na vlastní oči a třeba i více podrobněji, neváhejte se této akce zúčastnit.

*Marek Tláskal
tiskový mluvčí skupiny HeidelbergCement ČR*

Krojovaná slavnost, výročí J. Antoše

Prodloužení ulice Velatická

Soutěž hasičských družstev O putovní pohár zastupitelstva obce

Pasování předškoláků v MŠ

Tvaroženské hody, Moravská beseda ZŠ

Tvaroženské koštování u cimbalu

Oprava vodního díla pod Santonem

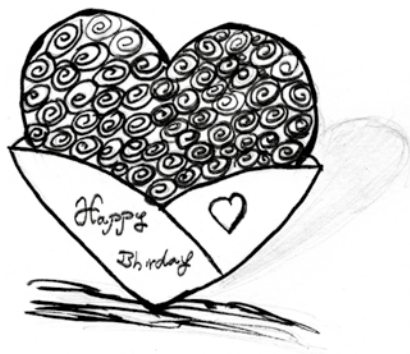
Uzávěrka příštího čísla

Uzávěrka pro doručení příspěvků do příštího čísla je 7. září 2022. Žádáme o její dodržení. Svoje příspěvky zasílejte v elektronické podobě na adresy uvedené v tiráži. V doručených příspěvcích si vyhrazujeme právo provedení úprav pravopisu a rozsahu příspěvků.

Naši jubilanti

červenec–srpen 2022

- 93 let** Anna Šlezingrová, Tvarožná 241
- 85 let** Olga Kalábová, Tvarožná 307
- 80 let** Žofie Malá, Tvarožná 126
- 75 let** Josef Řičánek, Tvarožná 214
- 65 let** Růžena Staňková, Tvarožná 162
- 60 let** Antonín Daněk, Tvarožná 28
- 50 let** Vlastimil Doležal, Tvarožná 269
Miroslav Dobeš, Tvarožná 285

Všem jubilantům blahopřeme!

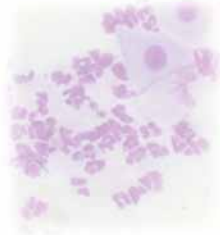
Pozn.: Neuvádíme jména jubilantů, od nichž jsme neobdrželi souhlas se zveřejněním. Formulář ke zveřejnění osobních údajů je distribuován jubilantům na adresu trvalého pobytu. Formulář se souhlasem je možno podepsat v průběhu celého roku na Obecním úřadě ve Tvarožné. Zveřejňovaná jubilea jsou: 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 91 a více let.

REKLAMA

Veterinární ordinace ROCOVET

- preventivní medicína, diagnostika a terapie onemocnění psů, koček, exotických zvířat
- diagnostika a terapie interních onemocnění, operace měkkých tkání, stomatologie
- Dornova metoda

Kontakt: Křehlíkova 94, Brno-Slatina +420 778 534 334 veterina@rocovet.cz

Tvaroženský zpravodaj

Periodický tisk územního samosprávného celku vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce, v nákladu 350 výtisků, evidenční číslo MK ČR E 10094, IČO: 002 82 731.

Kontakt – tel.: 544 226 101, e-mail: obec@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz

Datum vydání 14. 7. 2022

Tvaroženské hody s DH Šardičanka, 18. června 2022

Jednota Orel Tvarožná, 5. ročník závodů RC modelů, 26. června 2022

Jaroslav Eliáš

starosta obce Tvarožná v letech 1919–1926